Nom i cognoms: _____ Data: _____ 6è de primària

# Sant Joan, la nit del foc (solucions)

## ABANS DE COMENÇAR

- Què fas la nit de Sant Joan?
- Per què creus que tantes festes se celebren amb foc?

## LLEGEIX EL TEXT

La nit del 23 al 24 de juny és una de les més curtes de l'any i, a Catalunya, una de les més sorolloses. Arriba pocs dies després del solstici d'estiu, el dia amb més hores de llum. Molts estudiosos creuen que les fogueres d'aquesta nit són més antigues que la festa de Sant Joan: fa molts segles, la gent ja encenia fogueres per celebrar la força del sol. Més endavant, aquesta celebració es va unir a la festa cristiana de sant Joan Baptista.

El foc és el gran protagonista de la revetlla. Als pobles i als barris, sovint es fa una foguera a la plaça. Antigament, molta gent hi cremava mobles i trastos vells, com si així es desfés del que ja no volia. Els més agosarats fins i tot saltaven per damunt de les flames.

Una de les tradicions més conegudes és la Flama del Canigó. El Canigó és una muntanya de més de 2.700 metres que hi ha a la Catalunya del Nord. Cada any, pels volts de Sant Joan, s'hi renova una flama que es guarda tot l'any a Perpinyà. Després, grups de voluntaris la porten d'un poble a un altre, i amb aquest foc s'encenen fogueres arreu dels Països Catalans. Aquesta tradició es va començar a fer als anys cinquanta del segle XX.

En alguns pobles del Pirineu, el foc baixa de la muntanya. A Isil, al Pallars Sobirà, la nit de Sant Joan els fallaires baixen fins al poble amb falles, uns grans troncs encesos. L'any 2015, la UNESCO va declarar les festes del foc del solstici d'estiu als Pirineus patrimoni cultural immaterial de la humanitat.

La revetlla també té un gust propi: el de la coca de Sant Joan, una coca dolça que sovint porta crema, fruita confitada o pinyons. La gent es reuneix a les places, als

terrats o a les platges per sopar, ballar i tirar petards. Antigament, també es creia que les herbes que es collien aquesta nit tenien un poder especial per curar.

Perquè sigui una bona nit, cal anar amb compte. Cada any hi ha persones que acaben amb cremades o amb ferides per culpa dels petards. Els infants els han de fer servir sempre acompanyats d'una persona adulta i lluny de la gent, i no els han de dur mai a la butxaca. També cal pensar en els animals: molts gossos i gats pateixen amb el soroll.

## PARAULES NOVES

**solstici d'estiu:** Moment de l'any en què el dia és més llarg i la nit, més curta.

**revetlla:** Festa que es fa la nit abans d'un dia assenyalat.

***agosarat:*** Atrevit, que no té por d'arriscar-se.

## ARA RESPON

1. **Quina nit se celebra la revetlla de Sant Joan?**
   - ◯ La nit del 23 al 24 de juny
   - ◯ La nit del 30 al 31 de desembre
   - ◯ La nit del 21 al 22 de setembre

   **Solució:** La nit del 23 al 24 de juny

2. **La Flama del Canigó és una tradició de l'edat mitjana.**

   V F

   **Solució:** Fals. Es va començar a fer als anys cinquanta del segle XX.

3. **Què és una falla al poble d'Isil? Explica-ho amb les teves paraules.**

   _____

   _____

   **Solució:** Un gran tronc encès que els fallaires porten quan baixen fins al poble.

4. **Quina relació hi ha entre el solstici d'estiu i les fogueres?**

**Solució:** El solstici és el dia amb més hores de llum, i molts estudiosos creuen que les fogueres es van començar a fer per celebrar la força del sol.

5. **Per què diem que la Flama del Canigó uneix molts llocs diferents?**

**Solució:** Perquè el mateix foc passa d'un poble a un altre i encén fogueres arreu dels Països Catalans.

6. **Per què el paràgraf 6 parla d'un tema diferent dels altres? Quina és la intenció de l'autor?**

**Solució:** Els altres paràgrafs expliquen la festa; aquest vol aconsellar el lector que la celebri amb seguretat i pensi en els animals.

7. **Creus que s'haurien de canviar els petards per una altra manera de celebrar la revetlla? Justifica la teva opinió.**

**Solució:** Resposta oberta argumentada.

## COM HO HE FET?

- [ ] He entès l'origen de la festa.
- [ ] He diferenciat les tradicions d'avui de les d'abans.
- [ ] He justificat la meva opinió.